

Om skolan som miljö – rökfria skolgårdar

Att kartlägga, följa upp och samarbeta med tillsynshandläggare och skola

Förebygg -16 nov 2017

TOBAKSFRIA BARN & UNGA I BLEKINGE

Länsgemensamt

Syfte - Att utveckla arbetssätt och metoder för ett långsiktigt och hållbart tobaksförebyggande arbete riktat till barn och unga i Blekinge län.

Vision - Blekinge ska bli ett föregångslän inom det tobaksförebyggande arbetet där våra barn och unga förblir tobaksfria.

Effektmål - Minskad tobaksanvändning bland barn och unga i Blekinge.

Begränsande, förebyggande, normförändrande, avvänjning

Idag - skolgårdar

BAKGRUND

Tobakslagen (1993:581) utfärdades den 3 juni 1993. Ändringar har införts från 1 juli 1994, 1 januari 1997, 1 juli 2002, 30 september 2002, 1 januari 2003, 1 januari och 1 juli 2005 samt 1 augusti 2010.

2 § Rökning är förbjuden

- 1. i lokaler som är avsedda för barnomsorg, skolverksamhet eller annan verksamhet för barn eller ungdom samt på **skolgårdar** och på motsvarande områden utomhus vid förskolor och fritidshem
- Förändringar i tobakslagen 2016 gäller främst märkningen av tobaksvaror
- Fler ändringar på gång

KARTLÄGGNING

Hur ser det ut? Nuläge.

4 år i rad, den 5:e på gång nu

Samverkan:

- Länsstyrelsen
- kommunernas tillsynshandläggare
- miljöförbund BV

Skolinfo

Oanmält och tillsammans med rektor

STANDARDISERAT PROTOKOLL

LÄNSSTYRELSEN BLEKINGE LÄN		LÄNSSTYRELSEN BLEKINGE LÄN	
PROTOKOLL		PROTOKOLL	
i (2)		2 (2)	
Observationsprotokoll – Rökfria skolgårdar Blekinge Oktober/november 2017			
Tidpunkt för besöket			
Datum	Veckodag		
Tid från – till	Väderförhållanden:		
Observationsobjekt			
Namn			
Adress			
Kommun/stadsdel			
Verksamhet som bedrivs			
☐ Högstadieskola ☐ Gymnasieskola	Förekommer det även annan skolverksamhet i lokalerna? ☐ Ja, beskriv ☐ Nej		
Skolgården			
Finns det en tydligt avgränsad skolgård? ☐ Ja ☐ Nej, beskriv:			
Rökning på skolgården			
Förekommer det rökning på skolgården? ☐ Ja ☐ Nej	Om ja, vilka röker på skolgården? ☐ Elever ☐ Skolpersonal ☐ Andra		
Förekommer det rökning i anslutning till skolgården? ☐ Ja ☐ Nej	Beskriv:		
Postadress SE-371 86 KARLSKRONA		Besöksadress Skappstrokajen 4	
Telefon/Telefax 010-22 40 000 010-22 40 223		E-post/webbplats: blekinge@lansstyrelsen.se www.lansstyrelsen.se/blekinge	
Org. nr 2021001-3330			

Förekommer det i övrigt uppgifter om att rökning förekommer på området? ☐ Ja, beskriv ☐ Nej	
Övrig tobak på skolgården Förekommer det i övrigt uppgifter om att annan tobak förekommer på området? ☐ Ja, beskriv ☐ Nej	
Förebyggande åtgärder	
Förekommer det sådant som kan vilseleda om gällande rökförbud? ☐ Ja ☐ Nej	Om ja, vad förekommer? ☐ Rökruta ☐ Askkoppar ☐ Vädarskydd för rökare ☐ Annat, beskriv:
Informerar skolan om gällande rökförbud på plats? ☐ Ja ☐ Nej	Om ja, på vilket sätt? ☐ Skyltar ☐ Dekaler ☐ Annat, beskriv:
Observationerna gjordes av	
Namn	Namn
Underskrift	Underskrift
Bifogas foton? ☐ Ja ☐ Nej	Om ja, bilaga nr.

- Samma period
- Samma tid
- Väderförhållande
- Skola
- Kommun
- Högstadium/Gymnasium
- Annan verksamhet
- Faktisk rökning på skolgården
- Faktisk rökning i anslutning
- Spår av rökning
- Spår av annan tobak
- Vilseledning, typ askfat
- Skyltar/dekaler
- Foton

UTMANINGAR

- Svårt att veta vad som är skolgård
- Oengagerad, ibland uppmuntrande personal
- E-cigaretten

Arena Kontor

13-15

Boda Borg

11

Friskolan Galären

9-11

SPRIDNING AV RAPPORT

- Kommunfullmäktige – politisk enighet
- Alla skolor fick sitt eget resultat
- ANDT/Folkhälsosamordnare fick resultatet/kommun
- Media fick Blekingebilden

FÖRSTÄRKT TILLSYN

Brännmärkning av alla skolgårdar
(högstadies och gymnasium)

RAPPORTER

AVSLUTNINGSVIS

Nya observationer just nu

Lett till tobaksfri skoltid och ett nytt samarbete

Förslag framåt - Fokusgrupper med:

- Skolpersonal
- Elever – tre gruppen
 - Icke brukare
 - Brukare
 - Nyanlända

RESULTAT

2014

68 % (15 av 22)
högstadieskolorna

92 % (12 av 13)
gymnasieskolorna

2015

78 % (18 av 23)
högstadieskolorna

93 % (13 av 14)
gymnasieskolorna

2016

57 % (13 av 23)
högstadieskolorna

71 % (10 av 14)
gymnasieskolorna

Kommunala skolor VS Friskolor

SKOLANS FYSISKA MILJÖ

Påverkar normen kring tobaksbruk på skolgårdar

Fem lätta steg:

- skylta upp
- ta bort alla formella och informella askfat
- informera all skolpersonal
- informera elever
- informera målsmän